Marketing náhrad mateřského mléka

Národní implementace Kodexu-STATUS REPORT 2020

Souhrn

Kojení chrání zdraví matek a malých dětí

V zemích s nízkým, středním a vysokým příjmem je kojení důležité pro zdraví matek i kojenců. Matky, které kojí, mají nižší riziko rakoviny prsu a vaječníků a cukrovky.

Kojení poskytuje protilátky a přispívá ke zdravému růstu, chrání kojence a malé děti během jejich kritického raného vývoje. Kojení výrazně zvyšuje úmrtnost dětí.

Kojenci, kteří nejsou výhradně kojeni, zemřou 14krát častěji než ti, kteří jsou. Bylo prokázáno, že kojení chrání před syndromem náhlého úmrtí kojenců.

Kojení přispívá k rozvoji raného dětství a vede k vyšší inteligenci. Snižuje také riziko dětské obezity, diabetu typu II a leukémie.

Mezinárodní Kodex chrání kojení před komerční interferencí

Mezinárodní kodex marketingu náhrad mateřského mléka a následná příslušná usnesení Světového zdravotnického shromáždění (dále jen „Kodex“) stanoví klíčové právní záruky proti průmyslovým praktikám, které podkopávají kojení (https://www.who.int/nutrition/netcode/resolutions/en/).

Kodex zůstává stejně relevantní a důležitý, jako když byl přijat v roce 1981, ne-li více. Zpráva o stavu do roku 2020 poskytuje aktualizované informace o stavu právních opatření k provádění kodexu v zemích.

Metodologie

WHO, UNICEF a IBFAN shromažďovaly informace o opatřeních přijatých od roku 2018 od ministerstev zdravotnictví a regionálních a venkovských úřadů, jakož i z internetových zdrojů. Právní opatření pro všechny země byla analyzována na základě rozšířeného, standardizovaného kontrolního seznamu s algoritmem pro usnadnění systematické a objektivní klasifikace zemí podle jejich souladu s kodexem. Bylo zkoumáno sedm oblastí právních předpisů s následující váhou:

- Rozsah (20 %)
- Sledování a vymáhání (10 %)
- Informační / vzdělávací materiály IYCF (10 %)
- Propagace pro širokou veřejnost (20 %)
- Propagace ve zdravotnických zařízeních (10 %)
- Spolupráce se zdravotnickými pracovníky a systémy (15 %)
- Označování (15 %)
- Podrobnosti jsou uvedeny v úplné zprávě.

Země po celém světě posilují právní předpisy v oblasti kodexu

V letech 2018–2020 posílilo 44 zemí z celého světa ochranu před nevhodným uváděním náhrad mateřského mléka na trh. Evropská unie přijala omezení propagace pro širokou veřejnost a prostřednictvím systému zdravotní péče, což ovlivnilo tuto aktivitu ve 33 zemích. Jedenáct dalších zemí schválilo nové právní předpisy v oblasti kodexu nebo zaplnilo mezery ve stávajících právních opatřeních. K dubnu 2020 přijalo 136 (70 %) z 194 členských států WHO právní opatření s ustanoveními k provedení kodexu (viz mapa). Z toho 25 zemí mělo opatření podstatně sladěná s kodexem a dalších 42 mělo opatření, která jsou mírně sladěna.

Legislativa v mnoha zemích stále má mezery

Přestože v mnoha zemích jsou zavedena opatření v oblasti kodexu, příliš málo z nich má právní opatření, která plně odrážejí kodex, a tak nezabrání účinně zastavit škodlivé uvádění náhražek mateřského mléka na trh. Pokud jde o rozsah výrobků, na něž se vztahují vnitrostátní právní předpisy, pouze 31 zemí má právní opatření vztahující se na mléčné výrobky určené k použití po dobu nejméně 36 měsíců. Zatímco většina zemí zakazuje používání obrázků na štítcích, které mohou idealizovat použití kojenecké výživy, mnohem méně zakazuje uvádění výživových a zdravotních tvrzení na obalech. Podobně mnoho zemí zakazuje reklamu nebo používání propagačních zařízení v prodejních místech, ale jen málo z nich zakazuje distribuci informací nebo vzdělávacích materiálů od výrobců nebo distributorů. Podobně v mnoha zemích chybí přísná ustanovení pro monitorování a vymáhání.

Obrázek 2. Počet zemí s klíčovými ustanoveními Kodexu vyjmenovanými v právních opatřeních, podle ustanovení

- Zahrnuje mléčné výrobky do 36 měsíců - 31
- Zakáže obrázky, které mohou použití idealizovat kojenecké výživy - 112
- Zakazuje nutriční a zdravotní tvrzení na štítku - 50
- Zakazuje reklamu - 114
- Zakazuje propagační zařízení v místě prodeje - 105
- Zakazuje informační / vzdělávací materiály z průmyslu - 24
- Identifikuje, kdo je zodpovědný za monitorování dodržování - 73
- Definuje sankce za porušení – 82

Ochrana kojení je zvláště důležitá ve zdravotnictví

Zdravotničtí pracovníci mají zásadní roli při výchově rodin k vhodnému kojení dětí a malých dětí. Jsou však často cíleni a ovlivňováni výrobci a distributory náhrad mateřského mléka prostřednictvím propagace, vztahů a pobídek, což může vést ke ztrátě jejich nezávislosti, integrity a důvěryhodnosti veřejnosti. Sedmdesát devět zemí má nyní úplný zákaz používání zdravotnických zařízení pro propagaci náhražek mateřského mléka. Třicet má opatření, která vyžadují úplný zákaz všech darů nebo pobídek pro zdravotnické pracovníky. Ze 136 zemí s platnými právními opatřeními má méně než polovina zákazů darování bezplatných nebo levných dodávek produktů, darování vzorků produktů nebo jiných informací o produktech, než jsou vědecké a faktické. Pouze pět zemí zcela zakazuje darování zařízení nebo služeb výrobci nebo distributory.

Obrázek 3. Počet zemí se zákazem průmyslového zapojení se zdravotnickými pracovníky a systémy podle typu zákazu

- Propagace ve zdravotnických zařízeních - 79
- Všechny dary nebo pobídky pro zdravotnické pracovníky - 30
- Darování bezplatných nebo levných dodávek v jakékoli části systému zdravotní péče - 51
- Darování vybavení nebo služeb - 5
- Darování vzorků produktu - 59
- Informace o produktu jiné, než co je vědecké a faktické - 61
- Sponzorování zdravotních setkání odborníci nebo vědecká setkání – 19

Mnoho výrobců a distributorů dětských potravinových produktů nabízí finanční podporu pro mezinárodní nebo národní vědecká setkání a setkání zdravotnických profesních sdružení. Sponzorování těchto setkání je jasným střetem zájmů a umožňuje výrobcům a distributorům získat preferenční přístup ke zdravotnickým odborníkům. K dnešnímu dni pouze 19 zemí zakazuje sponzorování vědeckých a zdravotnických asociačních setkání výrobci a distributory.

Doporučení

Každá země musí zlepšit provádění kodexu. Zásadní pro toto zlepšení je přítomnost trvalé politické vůle na vysoké úrovni a odpovědnosti.

Specifická doporučení pro země zahrnují:

1. Zákonodárci a tvůrci politik by si měli uvědomit své povinnosti podporovat a chránit kojení a odstraňovat nevhodné marketingové praktiky.
2. Země by měly analyzovat a řešit slabosti nebo mezery ve svých stávajících právních předpisech a podle toho jednat.
3. Právní předpisy musí být podporovány přidělením odpovídajících rozpočtů a lidských zdrojů.
4. Vlády by měly zavést spolehlivé a udržitelné mechanismy monitorování a prosazování.
5. Vlády by měly uplatňovat odrazující sankce v případě porušení vnitrostátních právních předpisů.
6. Zdravotničtí pracovníci by měli být poučeni o svých povinnostech podle Kodexu a vnitrostátních právních předpisů, aby se předešlo střetu zájmů a plně chránili, propagovali a podporovali kojení.